

සහජාත කුඩා ගණය ස්වරුපාර්ථ

1. හෙතු

1. කුසලෝ කුසලස්ස -

කුසලෝ ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණ සේකන්දර්යන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්වීස්ස ය, ලෙවත්සික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්වීහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අදෝස දෙක ය, ත්‍රිහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අදෝස අමෝහ යන තුනය යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්ණ පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය ලෙවත්සික අවතිස ය යන සම්පූර්ණ සේකන්දර්යන් ප්‍රත්‍යයෙන්ත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

හෙතු පච්චායෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු අධිපති සහජාත අක්ක්‍යමක්ක්‍ය නීස්සය ඉන්දිය මගින් සම්පූර්ණ අත්‍යේ අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ගක්ති දශය අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්‍රාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අක්ක්‍යමක්ක්‍ය, සම්පූර්ණ, අධිපති, ඉන්දිය, මගින් යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි)

2. කුසලෝ අඛ්‍යාකතස්ස

කුසලෝ ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සහේතුක විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂවලට්කාර හවයෙහි උපදානා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්වීස්ස ය, ලෙවත්සික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්වීහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අදෝස දෙක ය, ත්‍රිහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අදෝස අමෝහ තුන ය යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්ණ පාඨයෙන් කුසල් සිත් විසින් උපදාන සහේතුක විත්තජ රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෙන්ත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

හෙතු පවිච්‍යන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හේතු අධිපති සහජාත තිස්සය ඉන්දිය මග්ග විප්පයුත්ත අත්තී අවශ්‍ය ය ප්‍රත්‍යාග ගක්ති නවය අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, විප්පයුත්ත, අධිපති, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

3. කුසලා කුසලාඛ්‍යකතස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක විත්තත රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන පස්ස්වලෝකර හවයෙහි උපද්‍යා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස දෙක ය, ත්‍රිහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස අලෝහ තුන ය යන ප්‍රත්‍යාග දර්මයේ ලැබෙන්.

කුසලස්ස ව අඛ්‍යකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෙතසික අවතිස සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපද්‍යාවන සහේතුක විත්තතරුපයේ යන ප්‍රත්‍යාග ප්‍රත්‍යාග දර්මයේ ලැබෙන්.

හෙතුපවිච්‍යන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හේතු අධිපති සහජාත තිස්සය ඉන්දිය මග්ග අත්තී අවශ්‍ය ය නවය අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අවකි)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලෝහමුල විත්තයන්හි ද්වේෂ මෝහ දෙක ය, ද්වේෂමුල විත්තයන්හි මෝහය දීවේෂ මෝහ දෙක ය, මෝහ මූල විත්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යාග දර්මයේ ලැබෙන්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පායයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය මෝහමුල ද්වයෙහි මෝහ වර්ජිත වෙළතසික සත් විස්ස ය යන සම්පූදුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යායෝගීත්ත ධර්මයේ ලැබෙන්.

හෙතුපවිච්‍යෙන යන කරණ පායයෙන් එක්වර ලැබෙන හේතු සහජාත අක්ක්‍යමක්ක් නිස්සය සම්පූදුක්ත අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති සත් අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අක්ක්‍යමක්ක්, සම්පූදුත්ත යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන සත්ති.)

5. අකුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කරණ පායයෙන් විත්තර රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙළතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලෝහමුල විත්තයන්හි ලෝහ මෝහ දෙක ය, ද්වේෂමුල විත්තයන්හි ද්වේෂ මෝහ දෙක ය, මෝහ මූල විත්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යාය ධර්මයේ ලැබෙන්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පායයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තර රුපයේ යන ප්‍රත්‍යායෝගීත්ත ධර්මයේ ලැබෙන්.

හෙතුපවිච්‍යෙන යන කරණ පායයෙන් එක්වර ලැබෙන හේතු සහජාත නිස්සය විප්පයුත්ත අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති සය අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, විප්පයුත්ත යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන සත්ති)

6. අකුසලා අකුසලාඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කරණ පායයෙන් සම්පූදුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තර රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙළතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ ලෝහමුල ද්වේෂමුල විත්තයන්හි ලෝහ මෝහ දෙක ය, ද්වේෂ මූල විත්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යාය ධර්මයේ ලැබෙන්.

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ද්වේෂ මෝහ දෙක ය, මෝහ මූල වින්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යාය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ව අධ්‍යාකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පායයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය මෝහමූල ද්වේෂයන්හි මෝහ වර්ණත වෙළතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපද්‍රවන වින්තප රුපයේ ය යන ප්‍රත්‍යායෙන්පන්නයේ ලැබෙත්.

හෙකුපවිච්‍යායෙන යන කරණ පායයෙන් එක්වර ලැබෙන හේතු සහජාත නිස්සය අත්‍යී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති පස අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර යනුවෙන් මුළු ගණන පසකි)

7. අධ්‍යාකතො අධ්‍යාකතස්ස

ප්‍රවත්ති කාලයෙහි - අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට ද (වතුවෙකාර භවය අපේක්ෂා කරයි) සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන් හා වින්තප රුපයන්ට ද (පක්ෂවෙකාර භවය අපේක්ෂා කරයි) ප්‍රත්‍යාය වන සහේතුක විපාක සිත් එක්විස්ස ය සහේතුක ක්‍රියා සතලොස ය වෙළතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්වේෂෙතුක වින්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස දෙක ය ක්‍රිහේතුක වින්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස අමෝහ තුන ය යන ප්‍රත්‍යාය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පායයෙන් සහේතුක විපාක සිත් එක්විස්ස ය සහේතුක ක්‍රියා සතලොස ය වෙළතසික අවතිස ය යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන් හා වින්තප රුපයේ යන ප්‍රත්‍යායෙන්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

හෙකුපවිච්‍යායෙන යන කරණ පායයෙන් ප්‍රුද්‍යුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හේතු අධිපති සහජාත අක්ෂේක්මක්ෂේක් නිස්සය විපාක ඉන්දිය මග්ග සම්පූද්‍යත්ත විප්පයුත්ත අත්‍යී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති දෙලොස අතුරෙන් හේතු සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, අධිපති, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දෙලොසකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අඛණ්ඩතා ධම්මො යන කර්තා පායියෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට ද සම්පූද්‍යක්තසන්ධයන් හා කර්මණ රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යාග වන සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලාස ය වෙතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ ද්වීහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස දෙක ය ත්‍රිහේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝහ අලෝස අලෝහ තුන ය යන හේතු ධර්මයේ ලැබෙත්.

අඛණ්ඩත්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පායියෙන් සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලාස ය, වෙතසික පන්තිස ය, ප්‍රතිසන්ධි කර්මණ රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යාගෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුපවිච්‍යෙන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු සහජාත අක්ෂේක්ෂමක්ෂේක්ෂ නිස්සය විපාක ඉන්දිය මගින් සම්පූද්‍යත්ත විජ්පූදත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාග ගක්ති එකොලාස අතුරෙන් හේතු සංඝ්වාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හේතු, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්දිය, මගින් යනුවෙන් මුළු ගණන එකොලාසකි)

2. ක්‍රියාතා

1. කුසලා කුසලස්ස -

කුසලා ධම්මො යන කර්තා පායියෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍යාග ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පායියෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෙතසික අවතිස ය යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධය ප්‍රත්‍යාගෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ක්‍රියාතා පවිච්‍යෙන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාතා සහජාත අක්ෂේක්ෂමක්ෂේක්ෂ නිස්සය ඉන්දිය මගින් සම්පූද්‍යත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාග ගක්ති තුවය

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අතුරෙන් ක්‍රියාත්මක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිචාර මහා සතර, අද්‍යැදුමද්‍යැදුම, සම්පූර්ණ, ඉන්දිය, මෝග යනුවෙන් මුළු ගණන තවයකි.)

2. කුසලා අධ්‍යාක්තස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් විත්තපුරුෂයෙන්ට ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන පැක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස ය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානාන්ග ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ පස ලැබෙත්.

අධ්‍යාක්තස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තපුරුෂයෙන් යන ප්‍රත්‍යාග්‍යන්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

ක්‍රියාත්මක යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන පැක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානාන්ග ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ පස ලැබෙත්.

3. කුසලා කුසලාධ්‍යාක්තස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තපුරුෂයෙන්ට ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන පැක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානාන්ග ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ පස ලැබෙත්.

කුසලස්ස ව අධ්‍යාක්තස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෙළතසික අටතිස ය යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තපුරුෂයෙන්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

ක්‍රියාත්මක යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන පැක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානාන්ග ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ පස ලැබෙත්.

අවිගත යන ගක්ති සත අතුරෙන් ක්‍රියාත්මක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ක්‍රියාත්මක මහා සතර, ඉන්දිය, මග්‍රෑග යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන සතකි)

4. අකුසලෝ අකුසලස්ස

අකුසලෝ ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යා වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතරක, විවාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානංග ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසිත සත් විස්ස ය යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් ප්‍රත්‍යා යෝන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ක්‍රියාත්විවයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක අක්ෂේක්ෂමක්ෂේක්ෂම නිස්සය ඉන්දිය මග්‍රෑග සම්පූර්ණක්ත අත්මී අවිගත යන ගක්ති නවය අතුරෙන් ක්‍රියාත්මක ස්කන්ධය ඉන්දිය, මහා සතර, අක්ෂේක්ෂමක්ෂේක්ෂම, සම්පූර්ණක්ත, ඉන්දිය, මග්‍රෑග යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන නවයකි)

5. අකුසලෝ අඛණ්ඩතස්ස

අකුසලෝ ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍යා වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්සය ය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතරක, විවාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ද්‍රානංග ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ පස ලැබෙත්.

අඛණ්ඩතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තප රුපයේ යන ප්‍රත්‍යා යෝන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ක්‍රියාත්විවයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක නිස්සය ඉන්දිය මග්‍රෑග විෂ්ඨාන්ත අත්මී අවිගත යන ප්‍රත්‍යා ස්කන්ධ අට අතුරෙන්

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ක්‍රියාත්මක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ක්‍රියාත්මක මහා සතර, විප්‍රයුක්ත, ඉන්දිය, මග්‍ර යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන අටකි)

6. අකුසලා අකුසලාභ්‍යකතස්ස

අකුසලා ධම්මෝ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තන් රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පස්ක්‍රාවලෝකාර නවයෙහි උපදානා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලාස ය ලෙවත්සික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන බ්‍රහ්මංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ පස ලැබෙන්.

අකුසලස්ස ව අභ්‍යාකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූදන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලාස ය ලෙවත්සික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපද්‍වන විත්තන් රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙන්

ක්‍රියාප්‍රවීචනයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක නිස්සය ඉන්දිය මග්‍ර අත්‍රී අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ගක්ති සත අතුරෙන් ක්‍රියාත්මක සංඛ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබෙන්.

7. අභ්‍යාකතොතා අභ්‍යාකතස්ස

ප්‍රවීත් කාලයෙහි - අභ්‍යාකතොතා ධම්මෝ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තන් රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ද්විපස්ක්ව වික්‍රේදිත දසය හැර විපාක සිත් සවිස්ස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය ලෙවත්සික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විවාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන බ්‍රහ්මංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ පස ලැබෙන්.

අභ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පාඨයෙන් ද්විපස්ක්ව වික්‍රේදිත දසය හැර විපාක සවිස්ස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය ලෙවත්සික අවතිස ය විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපද්‍වන විත්තන් රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙන්. ස්කන්ධ

ක්‍රියාත්මකවයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ක්‍රියාත්මක අයේකුමයේකුද නිස්සය විඛාක ඉන්දිය මගින් සම්පූර්ණ විෂ්පූර්ණ අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යා ගක්ති එකාලෝස අතුරෙන් ක්‍රියාත්මක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ක්‍රියාත්මක මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්දිය, මගින් යනුවෙන් මුළු ගණන එකාලෝසකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අඛණ්ඩතා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූර්ණක්තස්කන්ධයන්ට හා කර්ම්‍ර රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යා වන ප්‍රතිසන්ධි එකුන් විස්ස ය වෙළතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතරක, විවාර, ප්‍රිති, වේදනා, එකග්ගතා යන ද්‍රානාංග ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ පස ලැබෙත්.

අඛණ්ඩතාස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ර පාඨයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය, වෙළතසික පන්තිස ය සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්ම්‍ර රුපයන් ය යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ක්‍රියාත්මකවයෙන යන කරණ පාඨයෙන් (ප්‍රවාත්ති කාලය මෙහි) සූදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන-පෙ-ක්‍රියාත්මක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ක්‍රියාත්මක මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්දිය, මගින් මුළු ගණන එකාලෝසකි.)

3. මගින්

1. කුසලා කුසලස්ස -

කුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යා වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පයුරුෂ, විතරක, විරතිතුය, විරිය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ර පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෙළතසික අවතිස ය යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධය ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

මග්ගපවිචයන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත අක්ක්‍යමක්ක්‍ය තීස්සය ඉන්දිය ක්‍රිඩාන සම්පූර්ණත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ගක්ති එකාලොස අතුරෙන් මග්ග සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, අක්ක්‍යමක්ක්‍ය, සම්පූර්ණත්ත, හෙතු, අධිපති, ඉන්දිය, ක්‍රිඩාන යනුවෙන් මුළු ගණන එකාලොසකි.)

2. කුසලා අඛණ්ඩත්ස

කුසලා ධම්මො යන කරණ පාඨයෙන් විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂවලට්කාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පක්ක්ය, විතරක, විරතිතුය, වීරිය, සති, එකගේතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ අට ලැබෙත්.

අඛණ්ඩත්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන සහේතුක විත්තජ රුපයේ යන ප්‍රත්‍යයෝග්‍යන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

මග්ගපවිචයන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත තීස්සය ඉන්දිය ක්‍රිඩාන විප්පයුත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ගක්ති දසය අතුරෙන් මග්ග සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, විප්පයුත්ත, හෙතු, අධිපති, ඉන්දිය ක්‍රිඩාන යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

3. කුසලා කුසලාභණ්ඩත්ස

කුසලා ධම්මො යන කරණ පාඨයෙන් සම්පූදනක්ත ස්ක්‍රීන්ඩයන්ට හා සහේතුක විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂවලට්කර හුම්මෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පක්ක්ය, විතරක, විරතිතුය, වීරිය, සති, එකගේතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ව අඛණ්ඩත්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෙතසික අවතිස ය යන

සම්පූර්ණක්ත සේකන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපද්‍වන සහේතුක විත්තජරැජයෝ යන ප්‍රතිචාරයෝත්පත්තන්හ ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපිවිතයෙන යන කරණපායියෙන් සූජුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ඉනදිය ක්‍රියාත්මක ඇත්තේ අවශ්‍ය ය යන ගක්ති තවය අතුරෙන් මග්ග සංඝ්‍රාත්‍යාචාර ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, හෙතු, අධිපති, ඉනදිය, ක්‍රියාත්මක යනාවලටත් මූල්‍ය ගණන තවයකි)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මා යන කරුතා පායයෙන් සම්පූරුක්ත සේකන්දරියෙන්ට ප්‍රත්‍යා වන අකුසල් සිත් දෙලෙඟ ය වෙතසික සත්වීස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතරක, විරිය, එකත්ගතා, දිවියී යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යා ධම්මා සතර ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පායයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතහිටි සත් විස්ස ය යන සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යාගෝත්ත්වන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

මග්ගපැවිතයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත අක්ක්‍යමක්ක්ද නිස්සය ඉන්දිය කාන සම්පූර්ණත්ත අත්ථී අවිගත යන ගක්ති දසය අතුරෙන් මග්ග සංඝිතයාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර අක්ක්‍යමක්ක්ද, සම්පූර්ණත්ත, අධිපති, ඉන්දිය, කාන යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

5. අකුසලා අධ්‍යාක්තිස්ස

අකුසලා ධම්මා යන කර්තා පායයෙන් සහේතුක විත්තත් රුපයන්ට ප්‍රත්‍යා වන පස්ස්වලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතයික සත්වීස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, වීරිය, එකග්ගතා, දිවියී යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යා දරමයේ සතර ලැබෙත්.

අධ්‍යාක්තස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් අකුසල විත්තයන් විසින් උපද්‍වන සහේතුක විත්තජ රුපයෝග යන ප්‍රත්‍යෝගිත්ත්වන්න ධර්මයෝග ලැබෙන්.

මග්ගපවිචයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්දිය ක්‍රිංචිය විජ්‍යතාත්මක අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යෝග ගක්ති නවය අතුරෙන් මග්ග සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, විපූහක්ත, අධිපති, ඉන්දිය, ක්‍රිංචිය යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලා අකුසලාභ්‍යාක්තස්ස

අකුසලා ධම්මෙ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාවන පක්ෂවලෝකාර නවයෙහි උපද්‍වනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන විතරක, වීරය, එකග්ගතා, දිවියී යන මාර්ගාන්ග ප්‍රත්‍යෝග ධර්මයෝග සතර ලැබෙන්.

අකුසලස්ස ව අධ්‍යාක්තස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපද්‍වන විත්තජ රුපයෝග ය යන ප්‍රත්‍යෝගිත්ත්වන්න ධර්මයෝග ලැබෙන්

මග්ගපවිචයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්දිය ක්‍රිංචිය අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යෝග ගක්ති අට අතුරෙන් මග්ග සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ඉන්දිය, ක්‍රිංචිය යනුවෙන් මුළු ගණන අවකි.)

7. අධ්‍යාකතො අධ්‍යාක්තස්ස

ප්‍රවීත්ති කාලයෙහි - අධ්‍යාකතො ධම්මෙ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට ද සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක විත්තජ රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යෝග වන සහේතුක විජාක සිත් එක්විස්ස ය, සහේතුක ක්‍රියා සිත්

සතලාස ය, වෙතතිසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පක්ෂුන්, විතරක, විරතිතුය, වීරය, සති, එකග්ගතා, යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යාග දරමයෝ අට ලැබෙන්.

අධ්‍යාක්තස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පායයෙන් සහේතුක විපාක එක්විස්ස ය සහේතුක ත්‍රියා සිත් සතලාස ය වෙතතිසික අවතිස යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ත්‍රියා සිත් විසින් උපද්‍වන විත්ත රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යාගයෝත්පන්න දරමයෝ ලැබෙන්.

මග්ගප්පාවයෙන යන කරණ පායයෙන් පුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත අක්ද්‍යුමක්ද්‍යු නිස්සය විපාක ඉන්දිය ක්‍රියා සම්පූද්‍යත්ත විප්පූද්‍යත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගක්ති දහතුන අතුරෙන් මග්ග සඩ්බ්‍රාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, අධිපති, ඉන්දිය, ක්‍රියා මුළු ගණන දහතුනකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අධ්‍යාක්තතා ධම්මෙ යන කර්තා පායයෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූද්‍යත්තස්කන්ධයන් භා කරම්ප රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යාග වන සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලාස ය වෙතතිසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පක්ෂුන්, විතරක, වීරය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යාග දරමයෝ පස ලැබෙන්.

අධ්‍යාක්තස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පායයෙන් සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලාස ය, වෙතතිසික පන්තිස ය යන සම්පූද්‍යත්ත ස්කන්ධයන් ය කරම්ප රුපයන් ය යන ප්‍රත්‍යාගයෝත්පන්න දරමයෝ ලැබෙන්.

මග්ගප්පාවයෙන යන කරණ පායයෙන් පුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු සහජාත අක්ද්‍යුමක්ද්‍යු නිස්සය විපාක ඉන්දිය ක්‍රියා සම්පූද්‍යත්ත විප්පූද්‍යත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගක්ති දෙලාස අතුරෙන් මග්ග සඩ්බ්‍රාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු ඉන්දිය, ක්‍රියා යනුවෙන් මුළු ගණන දෙලාසකි.)

4. නාමාභාර

1. කුසලා කුසලස්ස -

කුසලා ධම්මො යන කර්තා පායියෙන් සම්පූර්ණ සේකන්දයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ තුන ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්ණ පායියෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෙතසික අවතිස ය යන සම්පූර්ණ සේකන්ද යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ආභාරප්‍රවිච්‍යෙන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආභාර අධිපති සහජාත අක්ද්‍යමක්ද්‍ය නිස්සය කම්ම ඉන්දිය සම්පූර්ණ අත්‍යේ අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ගක්ති දසය අතුරෙන් ආභාර සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආභාර, සහජාත මහා සතර, අක්ද්‍යමක්ද්‍ය, සම්පූර්ණ, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

2. කුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

කුසලා ධම්මො යන කර්තා පායියෙන් විත්තර රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පැක්වෙර්කාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ තුන ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්ණ පායියෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තර රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ආභාරප්‍රවිච්‍යෙන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආභාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්දිය විප්පයෝත්ත අත්‍යේ අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ගක්ති නවය අතුරෙන් ආභාර සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආභාර,

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සහජාත මහා සතර, විෂ්ඨුන්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මූල් ගණන නවයකි.)

3. කුසලා කුසලාභ්‍යාකතස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණ ස්කන්ධයන්ට හා විත්තත් රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන පක්ෂවලට්කර තුමියෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි වූ කුසල් සිත් එකවිස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ තුන ලැබෙත්.

කුසලස්ස ව අඛ්‍යාකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් කුසල් සිත් එකවිස්ස ය වෙතසික අවතිස යන සම්පූර්ණ ස්කන්ධයන්ට ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තත් රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යාග්‍යන්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

ආභාරපවිච්‍යෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදී එක්වර ලැබෙන ආභාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්දිය අත්‍යේ අවිගත යන ප්‍රත්‍යාග්‍ය ගක්ති අට අතුරෙන් ආභාර සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආභාර, සහජාත මහා සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මූල් ගණන අවකි)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මා යන කරණ පාඨයෙන් සම්පූර්ණ ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සන්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍යාග්‍ය දරමයෝ තුන ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසිත සත් විස්ස ය යන සම්පූර්ණ ස්කන්ධයන්ට ස්කන්ධය යන ප්‍රත්‍යාග්‍යන්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

ආභාරපවිච්‍යෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදී එක්වර ලැබෙන ආභාර අධිපති සහජාත අක්ද්‍යමක්ද්‍ය නිස්සය කම්ම ඉන්දිය සම්පූර්ණ අත්‍යේ අවිගත යන ගක්ති

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

දසය අතුරෙන් ආහාර සංඝිතාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ਆහාර, සහජාත මහා සතර, අක්ෂේකුමක්ෂේකු, සම්පූර්ණත්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

5. අකුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි වූ අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ෂේකුණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ තුන ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පාඨයෙන් අකුෂල විත්තයන් විසින් උපදවන විත්තප රුපයේ ය යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ਆහාරප්‍රවීච්‍යන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්දිය විප්පයුත්ත අත්‍යේ අවිතත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති නවය අතුරෙන් ආහාර සංඝිතාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ਆහාර, සහජාත මහා සතර, විප්පකත, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලා අකුසලාඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ෂේකුණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍යා ධර්මය ධර්මයේ තුන ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ව අඛ්‍යාකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පාඨයෙන් අකුෂල සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්ස ය යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් හා අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තප රුප යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

ආහාරප්‍රවිචයෙන යන කරණ පායයෙන් සූදුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්දිය අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යාග්‍ය ගක්ති අට අතුරෙන් ආහාර සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන අවකි.)

7. අඛ්‍යාකතො අඛ්‍යාකතස්ස

ප්‍රවිත්ති කාලයෙහි - අඛ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයෙන්ට ද, සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයෙන්ට සහ විත්තජ රුපයෙන්ට ද ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන විපාක සිත් සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍යාග්‍ය ධර්මයේ තුන ලැබෙන්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායයෙන් විපාක සිත් සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෙතසික අවතිස යන සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපද්‍වන විත්තජ රුප යන ප්‍රත්‍යාග්‍යන්පන්න ධර්මයේ ලැබෙන්.

ආහාරප්‍රවිචයෙන යන කරණ පායයෙන් සූදුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත අක්ද්‍යමක්ද්‍ය තිස්සය කම්ම විපාක ඉන්දිය සම්පූරුක්ත විජ්පූරුත්ත අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යාග්‍ය ගක්ති දෙලොස අතුරෙන් ආහාර සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන දෙලොසකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අඛ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයෙන්ට ද; සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයෙන් භා කර්මජ රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යාග්‍ය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය වෙතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, වික්ද්‍යාණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍යාග්‍ය ධර්මයේ තුන ලැබෙන්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය, වෙතසික පන්තිස යන

සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රුපයන් ය යන ප්‍රත්‍යෙන්ත්පත්තන ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරප්‍රවිච්‍යයන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර සහජාත අක්ෂේකුමක්ෂේකු නිස්සය කම්ම විපාක ඉන්දිය සම්පූර්ණක්ත විජ්පූරන්ත අත්ලී අවිගත යන ප්‍රත්‍යෙන්ත්පත්තන ආහාර සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, කම්ම, ඉන්දිය යනුවෙන් මුළු ගණන එක්වාලාසකි)

5. සහජාතින්දිය

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්මජ පායියෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යෙන වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, සද්ධා, විරිය, සති, එකග්ගතා, පක්ෂේකු, යන තාමින්දිය ප්‍රත්‍යෙන ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායියෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෙළතසික අටතිස ය යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ද යන ප්‍රත්‍යෙන්ත්පත්තන ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්දියප්‍රවිච්‍යයන යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය හෙතු අධිපති සහජාත අක්ෂේකුමක්ෂේකු නිස්සය ආහාර ක්‍රියාත මග්ග සම්පූර්ණක්ත අත්ලී අවිගත යන ප්‍රත්‍යෙන්ත්පත්තන ආතුරෙන් ඉන්දිය සඩ්බ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, අක්ෂේකුමක්ෂේකු, සම්පූර්ණක්ත, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රියාත, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දෙළාසකි.)

2. කුසලො අඛ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්මජ පායියෙන් විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍යෙන වන පක්ෂේවෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙළතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්දිය,

විත්ත, වෙදනා, ස්දේය, වීරය, සති, එකග්ගතා, පක්ෂුන්, යන නාමිනැයි පත්‍ර දරමලයේ අට ලැබේත්.

අඛණ්ඩතාස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායියෙන් කුසල සිත් විසින් උපද්වන විත්තර රුපයේ යන ප්‍රත්‍යායෝගීත්ත්වන් දරමයේ ලැබෙත්.

ଦୁନ୍ତର୍ଦୀୟପଲବିଲେଣନ ଯନ କରଣ ପାଇଲେଣନ୍ ଜ୍ଞାନସ୍ତ୍ରୀ ପରିଦ୍ଵାରା
ଶକ୍ତିର ଲୋକରେଣ ଦୁନ୍ତର୍ଦୀୟ ହେତୁ ଅଧିପତି ସହରୂତ ନିଚେଷ୍ଟ ଆଖାର କ୍ଷମାନ ମର୍ଗର ବିଶ୍ଵପତ୍ରରେ ଅନ୍ତରେ ଅଲିଗନ ଯନ ପ୍ରକାଶଯ
କହିଲି ଶକ୍ତିକାଳେଷ ଅନୁରେଣନ୍ ଦୁନ୍ତର୍ଦୀୟ ଜ୍ଞାନସ୍ତ୍ରୀ କହିଲି
ବିଶ୍ଵପତ୍ର ଲୋକି. (ଦୁନ୍ତର୍ଦୀୟ, ସହରୂତ ମହା ଜ୍ଞାନର, ବିଶ୍ଵପତ୍ରରେ,
ହେତୁ, ଅଧିପତି, ଆଖାର, କ୍ଷମାନ, ମର୍ଗର ଯନ୍ତ୍ରଲେଣନ୍ ମୁଲ ଗଣନ
ଶକ୍ତିକାଳେଷକି.)

3. කුසලා කුසලාභයාකතස්ස

କୁଳଲୋ ବମିମେ, ଯନ କରନ୍ତା ଆୟିଦେଣ୍ଠ ଚମ୍ପିପ୍ରୟକ୍ତ ଚେକନ୍ତିଦ୍ୟନ୍ତିର ହା ଶିତ୍ତତତ୍ତ୍ଵ ରୂପଯନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲନ ପଞ୍ଜୀଲାଲେକର ଭୂମିଯେହି ଲପଦନ୍ତା ଅଭିଚେତ୍ତିରେ ଦି କୁଳଲେ ଜିନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମିଚେତ ଯ, ଲେଲତଚିକ ଅଭିତିଚ ଯ ଯନ ମୋହନ୍ତିରେ ଶିତ୍ତକୁତ୍ତଣ୍ଡୟନ୍ତିହି ଲୈବେନ ଶିତ୍ତନିନ୍ଦ୍ରିୟ, ଶିତ୍ତ, ଲେଧନ୍ତା, ଚଦ୍ଦିବା, ଶିରିୟ, ଚନ୍ଦି, ଲକ୍ଷ୍ମିଗନ୍ତା, ପଞ୍ଜୀଙ୍କୁ ଯନ ନାମିନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦରମିଯେ ଅଭିଲୈବେନେ.

ඉන්දියපවිතයෙන යන කරණපායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ක්‍රියාත්මක මගින් අත්තී අවශ්‍යත යන ගක්ති දසය අතුරෙන් ඉන්දිය සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රියාත්මක මගින් යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන දසයකි.)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත සේකන්දයන්ට ප්‍රත්‍යා වන අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමින්දිය ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසිත සේකන්දිස්ස ය යන සම්පූර්ණක්ත සේකන්ද යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්ත ධර්මයේ ලැබෙත්.

ඉන්දියපවිච්‍යෙන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය අධිපති සහජාත අක්ෂේදුමක්ෂේදු නිස්සය ආහාර කාන මග්ග සම්පූර්ණක්ත අත්ථී අවිගත යන ගක්ති එකොලාස අතුරෙන් ඉන්දිය සඩ්බ්ලූත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, අක්ෂේදුමක්ෂේදු, සම්පූර්ණක්ත, අධිපති, ආහාර, කාන මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොලාසකි.)

5. අකුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කරණ පාඨයෙන් විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍යා වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපද්‍යා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්සය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමින්දිය ප්‍රත්‍යා ධර්මයේ පස ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍ය පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපද්‍යන විත්තජ රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්ත ධර්මයේ ලැබෙත්.

ඉන්දියපවිච්‍යෙන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර කාන මග්ග විප්පයුත්ත අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍යා ගක්ති දසය අතුරෙන් ඉන්දිය සඩ්බ්ලූත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, වීපූර්ණක්ත, අධිපති, ආහාර, කාන, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි)

6. අකුසලා අකුසලාඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තජ රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාගාර හවුයෙහි උපදානා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලාස ය වෙතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන ජ්විතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමින්දිය ප්‍රත්‍යාගාර ධම්මො පස ලැබෙන්.

අකුසල්ස ව අඛ්‍යාකතස්ස ව ධම්මොස්ස යන සම්පූද්‍යන පායයෙන් අකුසල සිත් දෙලාස වෙතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපදාවන විත්තජ රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යාගාර ධම්මො දරමයෝ ලැබෙන්.

ඉන්දියප්‍රවිච්‍යන යන කරණ පායයෙන් සූජුපූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ක්‍රියාත්මක මග්‍ර අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගාර ශක්ති නවය අතුරෙන් ඉන්දිය සඩහා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ආහාර, ක්‍රියාත්මක මග්‍ර යනුවෙන් මූල ගොන නවයකි.)

7. අඛ්‍යාකතො අඛ්‍යාකතස්ස

ප්‍රවිත්ත කාලයෙහි - අඛ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තජ රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යාගාර වන විපාක සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජ්විතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, සද්ධා, වීරිය, සති, එකග්ගතා, පක්ෂීන්, යන නාමින්දිය ප්‍රත්‍යාගාර ධම්මො දරමයෝ අව ලැබෙන්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මොස්ස යන සම්පූද්‍යන පායයෙන් විපාක සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෙතසික අවතිස යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයෙය් ද විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපදාවන විත්තජ රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යාගාර ධම්මො දරමයෝ ලැබෙන්.

ඉන්දියප්‍රවිච්‍යන යන කරණ පායයෙන් සූජුපූ පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය හෙතු අධිපති සහජාත අස්ස්ස්සමස්ස්ස නිස්සය විපාක ආහාර ක්‍රියාත්මක මග්‍ර සම්පූර්ණක්ත විෂ්පූර්ණක්ත අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගාර ශක්ති දහහතර අතුරෙන් ඉන්දිය

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, අධිපති, ආභාර, ක්‍රිඩා, මග්‍ර මූල ගණන දහනතරකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අඛ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූරුක්තස්කන්ධයන්ට හා කර්මජ රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යාය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය වෙතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන ජ්විතින්දිය, විත්ත, වෙදනා, සද්ධා, විරිය, සති, එකග්ගතා, පක්ෂීය යන නාමින්දිය ප්‍රත්‍යාය ප්‍රත්‍යාය දරමයෝ අට ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය, වෙතසික පන්තිස යන සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රුපයන් ය යන ප්‍රත්‍යාය දරමයෝත්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

ඉන්දියපවිච්‍යෙන යන කරණ පායයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්දිය හෙතු සහජාත අක්ෂීයමක්ෂීය නිස්සය විජාක ආභාර ක්‍රිඩා මග්‍ර සම්පූරුක්ත විප්පයූත්ත අත්මී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති දහතුන අතුරෙන් ඉන්දිය සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්දිය, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, ආභාර, ක්‍රිඩා, මග්‍ර යනුවෙන් මූල ගණන දහතුනකි)

6. සහජාත කම්ම

1. කුසලෝ කුසලස්ස -

කුසලෝ ධම්මො යන කර්තා පායයෙන් සම්පූරුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍යාය දරමයෝ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පායයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෙතනාව හැර වෙතසික සත්තිස ය යන සම්පූරුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යාය දරමයෝත්පන්න දරමයෝ ලැබෙත්.

කම්මෙපවිච්‍යා යන කරණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත අක්කුමක්කු නීස්සය ආහාර සම්පූර්ණ අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍ය ගක්ති අට අතුරෙන් කම්ම සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, අක්කුමක්කු, සම්පූර්ණ, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන ඇති.)

2. කුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂවලෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තප රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යයේත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

කම්මෙපවිච්‍යා යන කරණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත නීස්සය ආහාර විප්පයන්ත අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යය ගක්ති සත අතුරෙන් කම්ම සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, විප්පයන්ත, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන සතකි.)

3. කුසලා කුසලාඛ්‍යාකතස්ස

කුසලා ධම්මා යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තප රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂවලෝකර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ව අඛ්‍යාකතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෙතනාව හැර වෙතසික සත්තිස ය යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තපරුපයෝ යන ප්‍රත්‍යයේත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

කම්මපවිචයෙන යන කරණපාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත නිස්සය ආහාර අත්මී අවිගත යන ගක්ති සය අතුරෙන් කම්ම සඩ්බලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන සයකි.)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මෝ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්දන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතනාට හැර වෙතසික සවිස්ස ය යන සම්පූර්ක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

*අකුසල පද තුන සඳහා ඇති කරණ පාඨයන් කුසල පද තුන භා සමාන ය. ප්‍රත්‍ය ගණන සඳහා ‘පුදුසු පරිදි’ යැයි නොයෙදේ.

5. අකුසලා අඛ්‍යාකතස්ස

අකුසලා ධම්මෝ යන කර්තා පාඨයෙන් විත්තර රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂ්වලවෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෙතසික සත්විස්සය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයේ ලැබෙත්.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූර්දන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තර රුප යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයේ ලැබෙත්.

6. අකුසලා අකුසලාබ්‍යාකතතස්ස

අකුසලා ධම්මෝ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තර රුපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පක්ෂ්වලවෝකාර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය

වෙතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ ලැබෙන්.

අකුසලස්ස ව අධ්‍යාක්‍රිතස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පායියෙන් අකුසල සිත් දෙලෝස ය වෙතනාව හැර වෙතසික සවිස්ස ය අකුසල විත්තයන් විසින් උපද්‍රවන විත්තජ රුපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ එක්තියෙන් දී ධම්මයෙන් ලැබෙන්.

7. අධ්‍යාක්‍රිත අධ්‍යාක්‍රිතස්ස

ප්‍රවිත්ත කාලයෙහි - අධ්‍යාක්‍රිත ධම්මමා යන කර්තා පායියෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට දී, සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට සහ විත්තජ රුපයන්ට දී ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය වන විපාක සිත් සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ එක්තියෙන් දී ධම්මයෙන් ලැබෙන්.

අධ්‍යාක්‍රිතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පායියෙන් විපාක සිත් සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෙතනාව හැර වෙතසික සත්තිස යන සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයෝ දී විපාක ක්‍රියා සිත් මගින් උපද්‍රව විත්තජ රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ එක්තියෙන් දී ධම්මයෙන් ලැබෙන්.

කම්මපවිච්‍යා යන කරණ පායියෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කම්මම සහජාත අද්‍යැදුමද්‍යැදුම නිස්සය විපාක ආහාර සම්පූද්‍යක්ත විෂ්පූද්‍යත්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය අතුරෙන් කම්මම සඩ්බ්‍රාක ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්මම, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ආහාර යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන දීසයකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අධ්‍යාක්‍රිත ධම්මමා යන කර්තා පායියෙන් සම්පූද්‍යක්ත ස්කන්ධයන්ට දී; සම්පූද්‍යක්තස්කන්ධයන්ට සහ කර්මජ රුපයන්ට දී ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය වෙතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙතනා යන ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයේ එක්තියෙන් දී ධම්මයෙන් ලැබෙන්.

අධ්‍යාක්‍රිතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍යන පායියෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුන් විස්ස ය, වෙතනාව හැර වෙතසික

සූතිස ය සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන් ය කරුම්ප රුපයන් ය යන ප්‍රත්‍යෙන්පන්න ධර්මයේ ලැබෙන්.

කම්මෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කම්මෙ සහජාත අක්ක්ඩම්ක්ක් නිස්සය විපාක ආහාර සම්පූර්ණක්ත විෂ්පූර්ණක්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගක්ති දිසය අතුරෙන් කම්මෙ සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්මෙ, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන දිසයකි)

7. සහජාතාධිපති

1. කුසලෝ කුසලස්ස -

කුසලෝ ධම්මෙ යන කරණ පාඨයෙන් සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන අධිපති ප්‍රත්‍යාග ලැබෙන අවස්ථාවේදී මහා කුසල් සිත් අවය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් තවය ය, මාර්ග සිත් සතර ය වෙළතසික අධිපති ය යන මොවුන්ගේ වින්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා සතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යාග ධර්මය ලැබේ.

කුසලස්ස ධම්මෙස් යන සම්පූද්‍යන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යාග ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා කුසල් සිත් අවය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල සිත් තවය ය මාර්ග සතර ය වෙළතසික අධිපති ය යන සම්පූර්ණක්ත ස්කන්ධය ප්‍රත්‍යාගයන්න ධර්මයේ ලැබෙන්.

අධිපතිප්‍රචාරයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත අක්ක්ඩම්ක්ක් නිස්සය ආහාර ඉන්දිය මග්ග සම්පූර්ණක්ත අත්තී අවිගත යන ප්‍රත්‍යාගක්ති එකොලොස අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඩ්බ්ලාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, අක්ක්ඩම්ක්ක්, සම්පූර්ණක්ත, හෙතු, ආහාර, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොලොසකි.)

2. කුසලෝ අඩ්ජාකතස්ස

කුසලෝ ධම්මෙ යන කරණ පාඨයෙන් සාධිපති වින්තර් රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන පක්ෂවලෝකාර හවියෙහි අධිපති

ප්‍රත්‍යාය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් සිත් නවය ය මාරුග සිත් සතර ය වෙතසික අවතිස ය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යාය ධර්මය ලැබේ.

අඛණ්ඩත්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපද්‍වන සාධිපති විත්තත රුප ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබේ.

අධිපතිප්‍රච්චරයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත ආහාර ඉන්දිය මග්ග විප්පයුත්ත අත්‍යේ අවශ්‍යත යන ප්‍රත්‍යාය ගක්ති දසය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඩ්ලාංත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, විප්පයුත්ත, හෙතු, ආහාර, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

3. කුසලා කුසලාභ්‍යාකතස්ස

කුසලා ධම්මෙ යන කරණ පාඨයෙන් සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සාධිපති විත්තත රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාය වන පැන්වලෝකාර නවයෙහි අධිපති ප්‍රත්‍යාය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් සිත් නවය ය මාරුග සිත් සතර ය වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යාය ධර්මය ලැබේ.

කුසලස්ස ව අඛණ්ඩත්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යාය ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල නවය ය, මාරුග සතර ය වෙතසික අවතිස ය යන සම්පූද්‍නක්ත ධර්මයෝ ද කුසල සිත් විසින් උපද්‍වන සාධිපති විත්තත රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යායෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබේ.

අධිපතිප්‍රච්චරයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත නිස්සය ආහාර

ඉන්දිය මගේ අත්මී අවශ්‍යතා යන ගක්ති නවය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, හෙතු, ආහාර, ඉන්දිය, මගේ යනුවෙන් මූල ගණන නවයකි.)

4. අකුසලා අකුසලස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූර්ණ ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යා වන අධිපති ප්‍රත්‍යා ලැබෙන අවස්ථාවේ දී ලෝහ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විවිධිව්‍යා හැර වෙතසික සවිස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යා ධර්මය ලැබේ.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූදන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යා ලැබෙන අවස්ථාවේ දී අධිපති ධර්මය හැර ලෝහ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විවිධිව්‍යා හැර වෙතසික සවිස්සය යන සම්පූර්ණ ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යා යෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙන්.

අධිපතිප්‍රවිච්‍යතා යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එකවර ලැබෙන අධිපති සහජාත අක්ෂේකුමක්කුද්ද නිස්සය ආහාර ඉන්දිය මගේ සම්පූද්‍යත්ත අත්මී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යා ගක්ති දසය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, අක්ෂේකුමක්කුද්ද, සම්පූද්‍යත්ත, ආහාර, ඉන්දිය, මගේ යනුවෙන් මූල ගණන දසයකි.)

5. අකුසලා අඛණ්ඩතාස්ස

අකුසලා ධම්මො යන කර්තා පාඨයෙන් සාධිපති විත්තත රුපයන්ට ප්‍රත්‍යා වන පක්ෂවලට්කාර හවයයි අධිපති ප්‍රත්‍යා ලැබෙනා අවස්ථාවේදී ලෝහ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විවිධිව්‍යාව හැර වෙතසික සවිස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යා ලැබේ.

අධ්‍යාක්තස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපද්‍වන සාධිපති විත්තත් රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යෝගිත්ත්වයේ දරමයෝ ලැබෙන්.

අධිපතිප්‍රචාරයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ඉන්දිය මග්ග විප්පයුත්ත අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යාග ගක්ති නවය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, විප්පයුත්ත, ආහාර, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලා අකුසලාභ්‍යාක්තස්ස

අකුසලා ධම්මෙ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට භා සාධිපති විත්තත් රුපයන්ට ප්‍රත්‍යාග වන පස්ස්වලෝකාර හවයෙහි අධිපති ප්‍රත්‍යාග ලැබෙන අවස්ථාවේදී ලේඛන මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විවිධිව්‍යාච භැර ලෙවත්සික සවිස්ස යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති දරමයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යාග දරමය ලැබේ.

අකුසලස්ස ව අධ්‍යාක්තස්ස ව ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍න පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යාග ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති දරමය භැර ලේඛන මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විවිධිව්‍යාච භැර ලෙවත්සික සවිස්ස ය යන සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන් ද අකුසල සිත් විසින් උපද්‍වන විත්තත් රුපයෝ යන ප්‍රත්‍යාගයෝ දරමයන්හියෝ ලැබෙන්.

අධිපතිප්‍රචාරයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ඉන්දිය මග්ග අත්තී අවශ්‍යතා යන ප්‍රත්‍යාග ගක්ති අට අතුරෙන් සහජාතාධිපති සංඝ්‍යාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, ආහාර, ඉන්දිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

7. අධ්‍යාක්තතා අධ්‍යාක්තස්ස

ප්‍රචාරක කාලයෙහි - අධ්‍යාක්තතා ධම්මෙ යන කර්තා පාඨයෙන් සම්පූද්‍නක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්පූද්‍නක්ත

2.1 ස්වරුපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ස්කන්ධයන් හා සාධිපති විත්තත් රුපයන්ට ද ප්‍රත්‍යා වන අධිපති ප්‍රත්‍යා ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා ක්‍රියා සිත් අවය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහදේශත ක්‍රියා සිත් නවය ය එල සිත් සතර ය වෙතසික අවතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යා ධර්මය ලැබේ.

අඛ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්පූද්‍රන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යා ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා ක්‍රියා සිත් අව ය මහදේශත ක්‍රියා නවය ය, එල සතර ය වෙතසික අවතිස ය යන සම්පූද්‍රක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් මගින් උපදිවන විත්තත් රුපයෝ ද යන ප්‍රත්‍යායෝන්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙන්.

අධිපතිපවිච්‍යන යන කරණ පාඨයෙන් සූදුසූ පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත අක්‍රේයාමක්‍රේයා නිස්සය විපාක ආහාර ඉන්දිය මගින් සම්පූද්‍රක්ත විප්පයුත්ත අත්ථී අවශ්‍යත යන ප්‍රත්‍යා ගක්ති දහතුන අතුරෙන් අධිපති සඩ්බ්ලූත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, ආහාර, ඉන්දිය, මගින් යනුවෙන් මූල්‍ය ගණන දහතුනකි.)